

## עם הפנים לעתיד - מנהלי מחלקות מסכמים את שנת תשפ"ב/2022



אנשים <



פיתוח <



טכנולוגיה <



בינוי <



מחקר <



רפואה <



ד"ר מנח"ן

### עובדות ועובדים יקרים,

שנה עמוסה ומלאה עשייה עברה עלינו והפריחה וההתקדמות ניכרות בכל מחלקה ויחידה. בין תחילתה של שנת תשפ"ג לסיומה של שנת 2022 בחרנו לתת את הבמה למנהלי המחלקות והיחידות ולאפשר להם לשתף את כלל העובדים בעשייה המחלקתית בשנה החולפת.

כמו תמיד קצרה היריעה וישנה פעילות רבה ומשמעותית שנעשית בכל דקה במסירות ובחדוות עשייה תמידית. אני מזמין אתכם לקרוא ולהחשף לעשייה המבורכת ואני בטוח שבגיליון סיכום השנה הבאה נראה עוד הישגים והתפתחות רבה של שערי צדק וביקור חולים. לא בכדי, בחרנו שגיליון הסיכום החגיגי יופץ בחג החנוכה, חג של אור. חג בו אנו מציינים ניצחון. אפשר לומר בגאווה שבעבורי ובעבור שותפים רבים לדרך ההתקדמות אל עבר עידן טיפולי חדש בתחום הסרטן בשערי צדק הוא נקודת ציון, מאור, כמשל לעבודה שאנו שותפים לה. לעשייה שכל אחד ואחת מכם עוסקים בו, כל אחד בתחומו, מאיר אף הוא. אנו מסכמים שנה מלאה בעשייה והתפתחות. היו גאים!

קריאה מהנה וחנוכה שמח  
עופר.

### המרכז האונקולוגי ע"ש "הלמסלי"



צוות האגף האונקולוגי

דרך מערך התחזוקה והניקיון המדהים, אנשי חשמל, תקשורת, מיזוג, רווחה, ו"אפילו" ההנהלה, שדחפה, קידמה, פירגנה ותמכה. עכשיו אני אומר בפה מלא - שערי צדק - זוהי אכן משפחה. זכות גדולה להיות חלק מעשייה ברוכה זו. ו - שנהיה בריאים.

בשעה טובה, נכנסנו בחודש האחרון למרכז ע"ש הלמסלי לאונקולוגיה. מבנה שצמח לאיטו, מתחת לפני השטח, לאורך השנים האחרונות ולפתע חשף את פארו.

אדריכלות יוצאת דופן (פארו קנדה והאדריכל שי עופר ממשרד רובינשטיין אדריכלים ישראל) המאפשר חווית זרימה, נועם ורווחה מיטבית למטופלים. במרכז ניתנים מכלל הטיפולים הזמינים לכלל חולי הסרטן ולראשונה בשערי צדק, נפתח מכון קרינה עם אנשי הצוות הטובים בישראל. גייסנו בשנה האחרונה רופאים, פיזיקאים וטכנאי ריפוי (רנטגן) המנגינים בתזמורת מתוזמנת היטב עם שטף מטופלים אשר הפתיע את כולנו, והיום, רק כחודש מפתחת המכון, אנחנו עם מאיץ מלא המטפל במעל 30 מטופלים ביום. זוהי התרגשות גדולה להעניק את מכלול השירותים במוסדנו ויותר מכך, להוביל וליזום טיפולים חדשניים היישר מפה, מירושלים.

במרכז מתקיימים כלל השירותים האונקולוגיים זה לצד (מעל) זה, קומת קרינה, בת שני מאיצים והשלישי עושה דרכו לשערי צדק, סימולטור חדשני המשלב מערכת הפחתת סטרס בשיתוף אוניברסיטת רייכמן.

קומת מרפאות לכלל השירותים האמבולטוריים. קומת "בית חולים יום" לכלל השירותים התוך וורידיים, חדר מיון אונקולוגי ושירותי פליאציה.

קומה רביעית שעיקרה לובי כניסה, קפיטריה, אודיטוריום ומשרדים והדובדבן - קומה 5 - טרקלין ה-"מעוף" (ע"ש מבנה הפרפר החיצוני המתהווה בימים אלו) - נועד לרווחת המטופל ובו ינתנו שירותים של רפואה משלימה, יעוצים פסיכולוגים, הפעלות יוגה, מוזיקה ועוד.

בפן האישי, כחדש (יחסית) במוסד, המאמץ המשותף שהתרחש פה במהלך השנה האחרונה היה חוויה חד פעמית ויוצאת דופן. התמסרות מוחלטת של מוסד שלם, כאילו אנחנו הפרויקט היחיד הקיים. מאגף "אריאל" פרויקטים,



רדימתפיה - אונקולוגיה



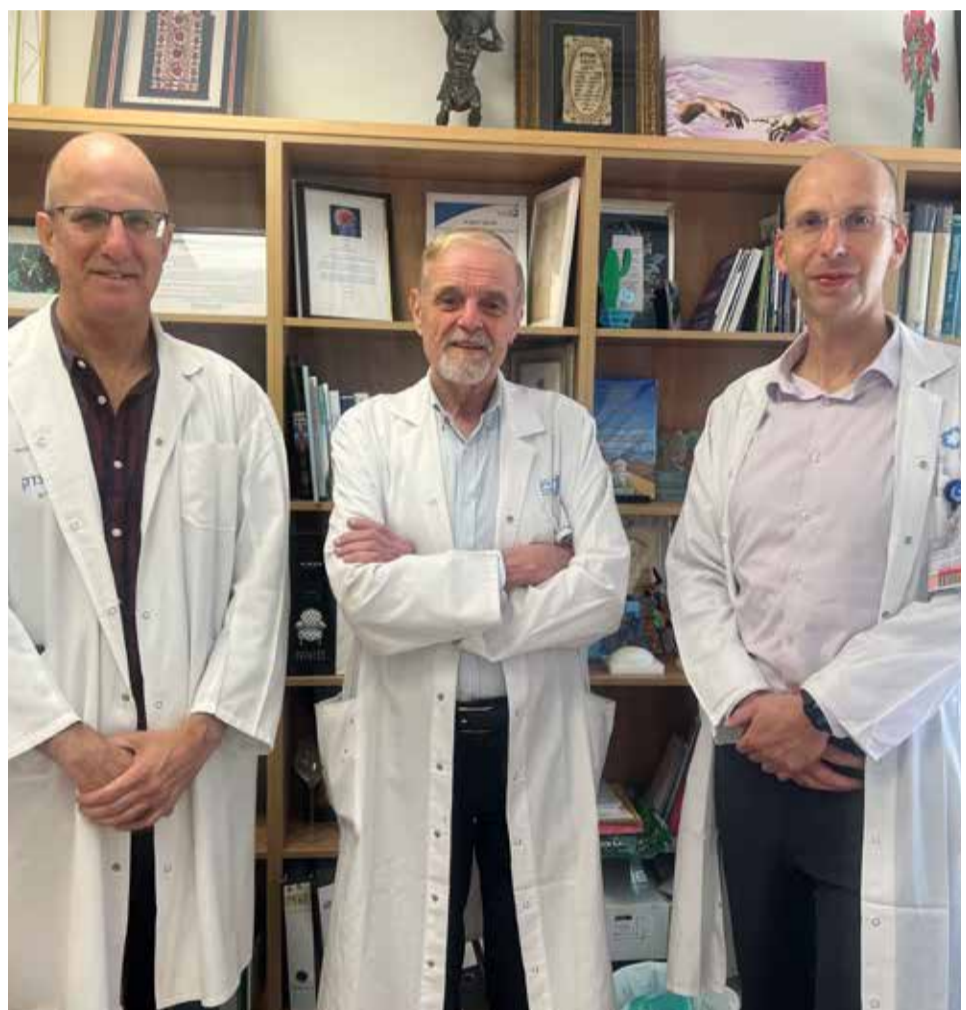
אין בריאות ללא בריאות המוח - "מותר האדם מן הבהמה..."  
בתחום רפואת המוח היינו עדים השנה להתפתחות מרשימה והרחבת הפעילות בכל התחומים השונים של מערך המוח.

## שבץ מוח

יחידת שבץ היא חוד החנית של הנירולוגיה הדחופה. פעילותה הורחבה עם גיוסו של מצנתר מוח נוסף, ולדימיר בורדצקי, אשר מאפשר לתת שירות לטיפול בשבץ מוח חד, 24/7 365 יום בשנה. היחידה לניוירולוגיה פולשנית בראשות ד"ר יעקב אמסלם במרכז הרפואי שערי צדק הינה ייחודית ואחת הבודדות בארץ המאפשרת טיפול מציל חיים זה ללא הפסקה.

## היחידה לכאבי ראש

היחידה לטיפול בכאב ראש ופנים בראשות ד"ר אברהם אשכנזי, הפכה להיות לאחד המרכזים הגדולים והמובילים בארץ בתחום, עם צוות מיומן ומנוסה המאפשר מגוון טיפולים, הן בתרופות חדשות ועדכניות והן בטיפולים "פולשניים" באמצעות הזרקות ומכשור חדיש במסגרת מרפאה ואשפוז יום.



ד"ר רוני אייכל, ד"ר נתן בורנשטיין, ד"ר נבו מרגלית

## היחידה להפרעות תנועה

היחידה בראשות ד"ר גלעד יהלום הרחיבה את פעילותה הן במישור הקליני, במרפאה ובאשפוז יום, ונחשבת לאחת המובילות והמבוקשות בארץ, במישור הקליני כמו גם במישור האקדמי - מחקרי. היחידה זכתה במענקי מחקר יוקרתיים בשיתוף פעולה עם הפקולטה למדעי המוח (ELSC) באוניברסיטה העברית.

## היחידה לטיפול נמרץ נירולוגי-ניוירוכירורגי

היחידה הראשונה בארץ ובראשה עומד ד"ר סטפן מאוסבך, המומחה היחיד בארץ בתחום זה. היחידה נותנת מענה מקצועי ברמה הגבוהה ביותר למטופלים הזקוקים לטיפול נמרץ נירולוגי וניוירוכירורגי כאחד.

## המעבדה והמרפאה להפרעות שינה נירולוגיות

המרכז הרפואי הקים מרפאה ראשונה מסוגה בירושלים לטיפול בהפרעות שינה נירולוגיות בשערי צדק. לניהול המרפאה מונתה ד"ר לירון וסרמן, מומחית בינלאומית בתחום זה ובאפילפסיה וניטור אפילפטי. המרפאה מאובזרת בציוד החדיש ביותר לאבחון וטיפול ופועלת במעבדת השינה בקמפוס ביקור חולים. הפרעות שינה מסיבות נירולוגיות הינן נפוצות ומרפאה זו מספרת מענה מוביל ומקיף ותספק מענה גם בתחום ניטור וטיפול באפילפסיה.

## עם הפנים לעתיד

מערך המוח ימשיך להתפתח ולצמוח הן מבחינת מצוינות קלינית על ידי הוספת פעילויות בתחומים נוספים, הן בפעילות אקדמית פורייה בשדה המחקרים הקליניים רב תחומיים ובינלאומיים וכן במחקר בסיסי.

## מרפאה להפרעות ניויר-קוגניטיביות והפרעות זיכרון

הוקמה מרפאה ייעודית לאבחון וטיפול בהפרעות ניויר-קוגניטיביות בראשות ד"ר אנג'ל גולימסטוק, מומחה בתחום בו עסק שנים רבות כנורולוג בארגנטינה והצטרף לשורותינו עם עלייתו לארץ. נושא קיהיון (דמנציה) הינו בעל חשיבות מרובה ונמצא בחזית המחקר הנורולוגי העולמי. קיימת חשיבות רבה לפיתוח תחום זה במרכז הרפואי שלנו.

## אקדמיה ומחקר

במסגרת הפעילות האקדמית של מערך המוח, ייסדנו קורס ייחודי מסוגו בארץ בשיתוף עם הפקולטה למדעי המוח (ELSC Clinical Neuroscience). בקורס זה התקיימו מפגשים מרתקים בין רופאי מערך המוח וחוקרי המוח של ELSC ובין הסטודנטים. בנוסף, הסטודנטים זכו לביקור במרכז הרפואי שלנו שהיה מרגש ומרתק במיוחד עבורם. הקורס זכה לשבחים רבים מכל הנוגעים בדבר.

## ניוירוכירורגיה

המחלקה הניוירוכירורגית המשיכה להתקדם בשנה אחרונה. מעבר לעלייה נוספת במספר החולים המאושפזים ובמספר המנותחים, חלו וחלים גם מספר שינויים נוספים.

קלטנו רופא בכיר חדש, ד"ר סזר מזרחי, מנתח עמוד שדרה שסיים התמחות בהדסה, עבר תת-התמחות בניתוחי עמוד שדרה באוסטרליה וחזר אלינו כרופא בכיר.

מבחינת הפעילות המחלקתית ישנה, כאמור, עלייה במספרים ואנחנו גאים להמשיך להוות מוקד עליה לרגל עבור תושבי העיר ירושלים ומטופלים מכל רחבי הארץ, שבחרים לעבור ניתוחים מורכבים אצלנו.

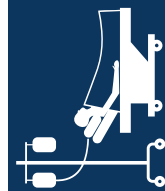
בימים אלה ממש אנו מתחילים בפעילות נוספת חדשה - ניוירוכירורגיה תפקודית. תחום שמאוד מתחזק בעולם הניוירוכירורגי בשנים האחרונות, המוביל בהם הוא ניתוח לחולי פרקינסון.

רופאי המחלקה לניוירוכירורגיה במרכז הרפואי שערי צדק החלו לראשונה בביצוע ניתוחי DBS - Deep brain stimulation בעירות, להפסקת הרעד בחולי פרקינסון, תופעות רעד נירולוגיות ודיכאון. ניתוחי ה-DBS מתבצעים בשערי צדק בהובלת ד"ר דודי חזון, ניוירוכירורג בכיר במחלקה לניוירוכירורגיה בראשות ד"ר נבו מרגלית, בשיתוף פעולה עם ד"ר אלון מוגילנר, ניוירוכירורג מומחה מ-NYU ועם המחלקה הנורולוגית והיחידה להפרעות תנועה בראשות ד"ר גלעד יהלום.

לדוגמא: מטופלת, כבת 70, מירושלים סבלה במשך 20 שנה מתסמונת הרעד הראשוני (Essential tremor), מחלה שכיחה, הגורמת להתפתחות רעד בעיקר בגפיים העליונות, בראש ובעורף. במקרה של המטופלת חלה הידרדרות עד לכדי חוסר תפקוד והטיפול התרופתי לא הועיל. המטופלת נותחה בהצלחה ושחררה לביתה במצב טוב כעבור 48 שעות והרעד פסק.



ד"ר יעקב אמסלם, ד"ר ולדימיר בורדצקי וד"ר משה מימון



## שנת תשפ"ב הייתה שנה מאתגרת למלר"ד שע"צ. המיון הביולוגי והרספירטורי היה פעיל רוב השנה.

תהליך בניית המחלקה החדשה ימשך כ-4-3 שנים, אבל כבר בשלב הראשון יהיו שינויים שישפיעו על תזרים המיון ומעורבות האגפים האחרים במחלקתנו.

בשונה מהיום, המיון האמבולטורי יהיה פתוח 24/7. במיון האמבולטורי נטפל בחולים מכל התחומים, כולל במטופלים עם בעיות כירורגיות ואורתופדיות. במיון החדש יוקם חדר המיועד לסדציה, בו נוכל לבצע פרוצדורות. יהיו בו חדרי בדיקה שבהם יעצים יוכלו לבדוק את המטופלים בפרטיות מוחלטת. כורסאות בהן יוכלו לשבת או אפילו לשכב בנוחות בזמן שהם מקבלים טיפול.

לצד תנאי האשפוז או פועלים להכשרה והרחבת הידע של רופאי המלר"ד. הצוות הרפואי החל בתהליך הכשרה באורתופדיה דחופה, והצוות הסייעודי עובר השתלמויות בתהליכי טריאז', על מנת לקדם טיפול כבר במיון האורתופדי.

בנוסף, יפתח מרכז סימולציה למלר"ד, בו נוכל להדריך את הדור הבא כיצד לקבל מטופל לא יציב או פצוע, ואיך לבצע פרוצדורות כמו ניקור מותני, ניקור פלוראלי ועוד.

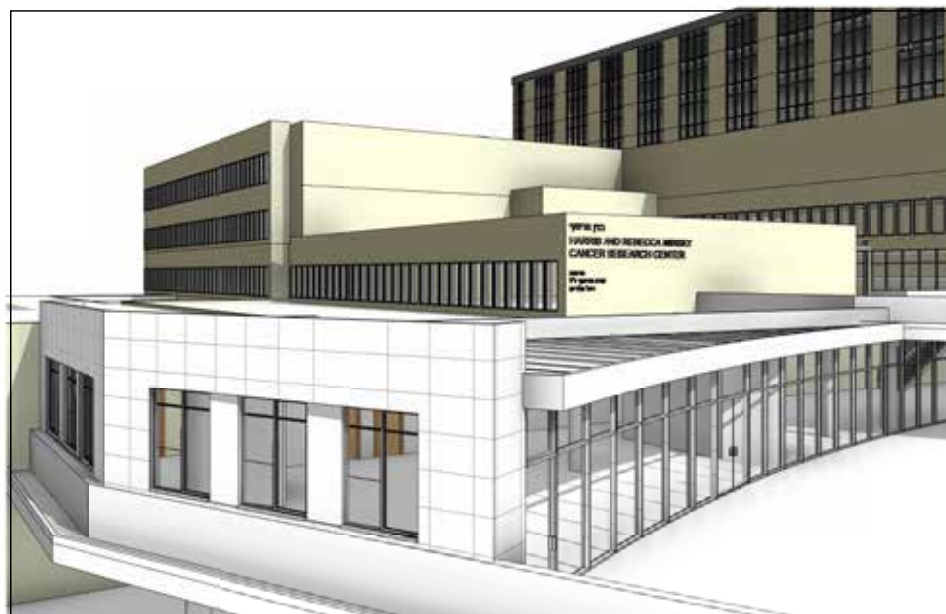
ד"ר אוסמה מוחתסב, מומחה צעיר שסיים את התמחותו ברפואה דחופה בשע"צ לפני כשנתיים וחצי, חזר מהתמחות ב-POCUS-POINT OF CARE ULTRASOUND בטורונטו, ויהיה המומחה הראשון בתחום זה בארץ.

כל אלה ועוד הם רק ההתחלה של תהליך ההפרדה בין רפואה דחופה לרפואת האשפוז במיון, במקביל לשדרוג הטיפול שאנו נותנים למטופלים.

הישארו מעודכנים - זה הולך להיות מרגש!

בשנה החולפת קיבלנו למעלה מ-4,000 מטופלים חשודים או מאומתים לקורונה במלר"ד. גם רוב הצוות חלה בקורונה במהלך השנה. עקב כך, היו תקופות בהן התמודדנו עם מחסור משמעותי בכוח אדם. סגרנו את המיון הביולוגי (מקווים שלנצח!) עם ירידה במספר המטופלים החשודים והמאומתים שמגיעים מדי יום.

בעוד כחודש או מצפים לחנוך את המיון האמבולטורי החדש שמהווה שלב א' בתכנית ההרחבה. לפני שנתיים וחצי קיבלנו אישור לבנות מחלקה חדשה ובשנים האחרונות או עובדים על תכנית הבינוי ותהליכי העבודה סול מחלקות האשפוז השונות.



המיון החדש - אילוסטרציה

## Chimeric antigen receptor (CAR) T-cell טכנולוגיית העתיד עכשיו בשערי צדק

לראשונה בשערי צדק בוצע טיפול בחולה לימפומה ע"י תאי T מהונדסים

עם כניסתנו לעולם הטיפול בתאי T מהונדסים ולעולם ההשתלות האלוגנאיות ניתן כעת לתת בשערי צדק את כל הטיפולים הקיימים והמקובלים בעולם לכלל המחלות ההמטולוגיות". כך מספר ד"ר ישי עופרן, מנהל המחלקה ההמטולוגית במרכז הרפואי שערי צדק.



תמי הרשקוביץ, אחות אחראית אשפוז יום המטולוגי ופנימי, רחל ברח"ד, אחות אחראית מחלקת השתלות מח עצם והמטולוגיה, ליסה טרגין, אחות מרכזת תחום CAR-T, ד"ר רנאן גושה, אחראית CAR-T

במחלקה ההמטולוגית הוקם צוות ייעודי בראשות ד"ר רנאן גושה, הכולל רופאות, אחיות וצוות המעבדה, שלמד את הטכנולוגיה, השלים את כל ההכנות הנדרשות וכעת טיפל בהצלחה בחולה הראשון שנזקק לטיפול זה.

החולה הראשון סבל מלימפומה אגרסיבית שהתקדמה תוך כדי טיפול קו שני כימותרפי. בעבר לא היה מענה רפואי עבור חולים אלה, וכעת יש סיכוי טוב להחלמה.

"הטיפול בתאי T מהונדסים מתבסס על רעיון מדעי שנהגה לפני כעשרים שנה במכון וויצמן ע"י פרופ' זליג אשחר ופרופ' גידי גרוס והגיע בשנים האחרונות לשימוש קליני נרחב בעולם. בתהליך, אוספים מהחולה את תאי ה-T שלו עצמו ושולחים אותם קפואים למפעל של חברת תרופות בחו"ל. במפעל זה התאים עוברים תהליך של הנדסה מולקולרית, בו מוחלף הרצפטור של תאי ה-T לרצפטור מהונדס שמכוון ל-CD19 שהיא מולקולה שמופיעה על תאי B ועל כלל תאי הלימפומה האגרסיבית. תאי ה-T המהונדסים עוברים הגברה עד שהם מגיעים למספר גבוה מספיק לתגובה כנגד הלימפומה. התאים המוכנים נשלחים חזרה לשערי צדק ונקלטים כאן ע"י צוות המעבדה שהכין אותם לעירוי. הצוות הקליני בראשות ד"ר רנאן גושה והאחות המתאמת, גב' ליסה טרגין, מכין במקביל את המטופל לעירוי התאים. עם הגעת התאים לשערי צדק החולה מאושפז לקבלת טיפול מכין שיאפשר את קליטת התאים ואת פעולתם. הוא מקבל את התאים וזוכה לטיפול תומך הדוק ואינטנסיבי מצוות מחלקת האשפוז, כדי למנוע סיבוכים. בנוסף, מקבל טיפול בתופעות הלוואי הנובעות מהפעלה במקביל של כמות משמעותית של תאי T ותאי דלקת.





## היחידה לטיפול נמרץ לב:

ביחידה לטיפול נמרץ התרחבה הפעילות וכללה מעל 1,000 חולים (!) הכנסנו לשימוש מכשירי המופילטרציה, RENAL GUARD (מגן כלייתי), מכשירי IABP חדשים ואימפלה. האחיות עברו השנה מספר הכשרות נוספות בקורסי טיפול נמרץ וחלקן אף בקורס אקמו.

## במחלקת האשפוז הקרדיולוגי

טופלו במהלך השנה כ-3,700 מטופלים, עלייה של 500 ימי אשפוז ביחס לשנה הקודמת. כשליש מהמטופלים באו אלקטיבית והשאר מהמיון. משך האשפוז הממוצע התקצר ליומיים וחצי. לקראת סוף השנה החל שיפוץ המחלקה ואנו מקווים לראות בשנה הקרובה מחלקה חדשה ומשופצת.

## היחידה לאלקטרופיזיולוגיה

התפתחה השנה לכיוונים חדשים כולל קיצוב של מערכת ההולכה. נמשכה התנופה באבלציות מודרכות על ידי MRI, שיטה ייחודית לשערי צדק מכלל בתי החולים בארץ שמביאה אלינו מטופלים רבים.

## במעבדת האקו

קיבלנו את פניהם של פרופ' שמי קרסו וד"ר דוד מרמור. הפעילות הנמרצת בצנתורי מסתמים דורשת מעורבות נרחבת של אנשי האקו בהכוונת הפעולות המורכבות בתלת ממד, שימוש נרחב ב-STRAIN, הדמית מכניקה לבבית כמותית באקו ובתהודה מגנטית למעקב ולאפיון מיוקרדיטיס, וקרדיומיופיתיות מולדות וטוקסיות במהלך טיפול כימותרפי.

## ביחידה לאי ספיקת הלב

ממשיכה הפעילות הקלינית המשלבת טיפול אשפוזי ואמבולטורי, צנתורים ומבחי מאמץ לב-ריאה, בנוסף להוראה ופעילות אקדמית ענפה. השנה נבדקו קרוב ל-1,500 מטופלים במרפאות אי ספיקה, כולל מרפאה חדשה לקרדיומיופיתיה בראשות פרופ' שמי קרסו ומרפאה קרדיו-אונקולוגית חדשה, פרי שיתוף פעולה פורה עם המחלקה האונקולוגית בראשות ד"ר טניה וייצמן. במחלקת האשפוז טופלו קרוב ל-600 מטופלים במיטות הייעודיות לאי ספיקת לב, עם זמן אשפוז ממוצע של ששה ימים (טווח של יום ועד 3 חדשים). בזכות שיתוף הפעולה המתמשך עם ד"ר אהוד יעקובזון וגב' אביטל ליפשיץ ממשיכה פעילות השתלת מכשירי ה-LVAD, ובמרכזנו הושטלו כבר 21 מטופלים שמשאבה מלאכותית מחליפה את פעילות ליבם.

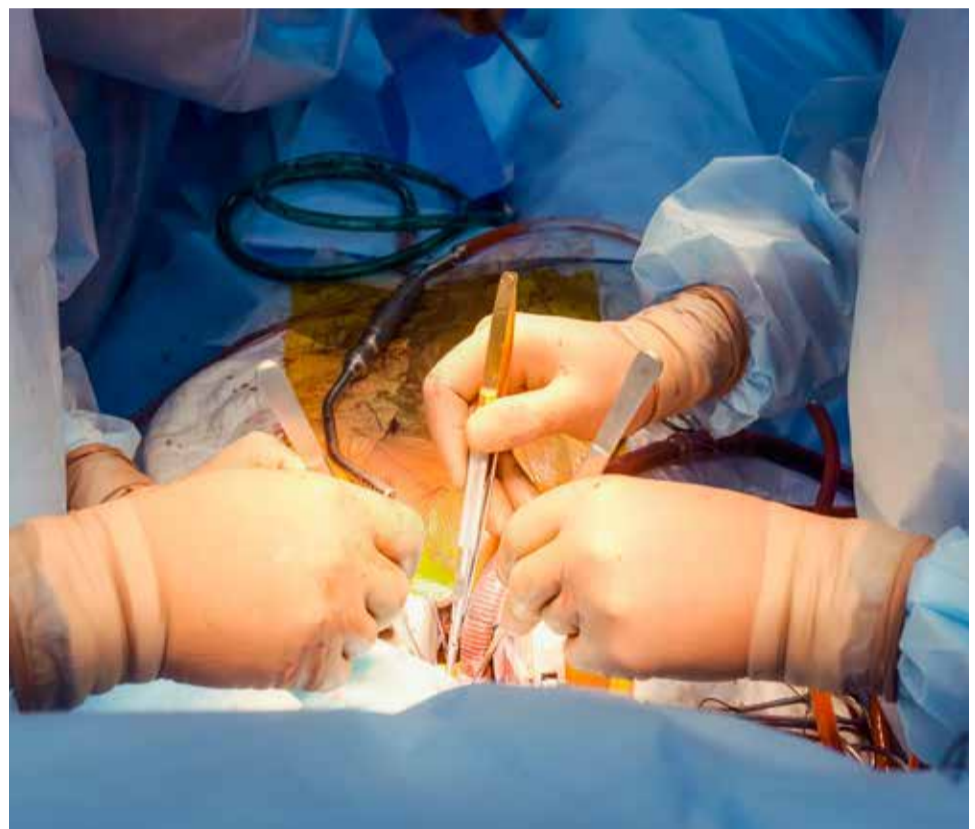
## מכון שיקום הלב

בראשותו של ד"ר יעקב קליין חזר לפעילות של טרום ימי הקורונה ומתארגן למעבר לבניין המרכז הרפואי. למרות העומס הגדול הצליח צוות שיקום הלב הרב-תחומי להתחיל בפרויקט מרתק ופורץ דרך של "שיקום לב מרחוק" בשיטה העתידנית של טל-מדיסין.

התכנית מיועדת לחולים הזקוקים לשיקום לב לאחר אירוע לבבי, אך עקב ריחוק מגוריהם ממרכז השיקום, או עקב היותם עסוקים בעבודה, אין להם זמן להגיע פיזית פעמיים בשבוע לאימון גופני מבוקר במכון השיקום. המטופל עובר הערכה לבבית מלאה על ידי צוות רב-תחומי הכולל: אחות, קרדיוולוג, פיזיולוג מאמץ/מאמן, דיאטנית ונבנית לו תכנית מפורטת והדרכה של אימון גופני המתאימה למצבו הלבבי והגופני. המטופל מקבל שעון חכם אשר באמצעותו הוא מדווח על כל אימון גופני שהוא מבצע, ובאמצעות אפליקציה ייעודית שמותקנת על הטלפון שלו, הצוות מקבל נתונים על כל פעילות גופנית שביצע: מספר צעדים באימון ובפעילות היומיומית, האם התאמן בטווח דופק האימון המומלץ, התראות על חריגה מהדופק ודרגת הקושי באימון. המערכת מבקשת באופן יזום ומתוכנן לדווח על משקלו, רמת הסוכר וה-LDL בדמו. בהתאם לתוצאות, החולה מופנה לרופא עם המלצה לשינוי תרופתי שנדרש, או בדיקות נוספות וכן סילוי שאלון איכות חיים. במידה והמטופל לא מדווח על אימונים, או שאינו פעיל - הוא מקבל תזכורת המעודדת אותו לחזור לפעילות. המערכת שולחת לכל המטופלים קישורים לתכנים העוסקים בחינוך לבריאות, תזונה, סרטוני וידיאו של אימונים מומלצים, כתבות בנושאים בריאותיים וכו'. חברי צוות השיקום רואים את כל נתוני המטופל, מתקשרים אליו, שואלים לשלומו ומדריכים אותו בקידום פעילותו ואיזון גורמי הסיכון שלו. התכנית מתפקדת היטב ויש לה היענות יפה מצד המטופלים. עד כה גייסנו כבר למעלה מעשרה מטופלים כתוכנית פילוט. התכנית צפויה להגדיל את מספר משתתפי שיקום הלב אשר עד כה לא יכלו או בחרו שלא להשתתף בשיקום.

## בתחום המרפאות

המגמה החדשה היא של מעבר ממרפאות כלליות למרפאות מומחיות. כאשר הביקורים במרפאות הכלליות ניתנים בעיקר על ידי הקופות. מרפאות מיוחדות כוללות עכשיו בין היתר: מרפאות קרדיומטבוליות ושומנים, יתר לחץ דם, יתר לחץ דם ריאתי, קרדיו-אנקולוגיה, קרדיו-גנטיקה, סינקופה, הערכת EP, סוכרת לב, אי ספיקת לב, מומי לב בהריון, הפרעות קצב ומחלות שריר הלב.



אילוסטרציה

## בחדרי הצנתורים

הפעילות ענפה ביותר. מעל 2,500 פעולות כלליות ומסתמיות מבוצעות בשערי צדק בשנה. אלה כוללות כ-440 פעולות מסתמים בשנה בשערי-צדק, מספר שיא לבית חולים בודד במדינת ישראל.

הושגה עלייה משמעותית בפעולות במסתם הטריקוספידלי ובהשתלות התקנים באוזנית עלייה שמאלית.

16 רופאים עברו השתלמות אצלנו בצנתורי לב והתקבלה הכרה על ידי חברת אבוט ביחידת הצנתורים כמרכז מצוינות בינלאומי.

לראשונה בישראל בוצעו פעולות טיפול בסידן בעורקי הלב עם שבב יהלום, הפעולות זכו לתהודה רבה, כמו גם השתלה קבועה ראשונה בישראל ומונחית אולטראסאונד בדיקור ישיר של התקן קרוטידי מתקדם למניעת אירועים מוחיים.

נמשכת הפעילות בפעולות מסתם אאורטאלי מורכבות ובעיקר בתחום הטיפול בעלים טרם השתלת המסתם במקרים בסיכון לחסימת קורונרים. בתחום זה הפך שערי צדק למרכז מוביל מבחינה בינלאומית. כמו כן, חזרנו לבצע אבלציית עורקי כלייה במטופלים עם יתר לחץ דם עמיד לטיפול תרופתי, כמו גם שימוש בהתקן בשם רדיוסר הממוקם בקורונרי סינוס, לטובת טיפול בתעוקת חזה עמידה לטיפול.

בשנה האחרונה המשכנו להרחיב את אוכלוסיית המטופלים שלנו תוך מיצובנו כמרכז המוביל בישראל בתיקוני המסתם המיטראלי במקביל לקבלת מטופלים מכל רחבי הארץ.

אנו נותנים מענה למרכזים רפואיים בצפון ובדרום ומהווים מרכז הדרכה לצוותים ממרכזים אלו. ההדרכה אינה מוגבלת רק לגבולות מדינת ישראל ואנו מדריכים צוותים מאירופה מעצם היותנו מרכז ההדרכה האירופאי של חברת אבוט. הפעילות המחקרית שלנו בתחומי מחלות המסתמים שגשגה אף היא תוך כדי פרסום מחקרים מדעיים מובילים בנושא על ידי רופאי המחלקה. בנוסף, העלינו בצורה דרמטית את פעולות סגירת האוזנית למטופלים שלא ניתן לטפל בהם במדללי דם.



לפני כשנה התקבלה החלטה אסטרטגית של הנהלת המרכז הרפואי למסד ולפתח את השירות הפסיכולוגי בשערי צדק. השירות הוקם ויונהל על ידי ד"ר יונה לוריא, פסיכולוג רפואי מומחה, שניהל בעבר את השירות לפסיכולוגיה רפואית בהדסה, ממייסדי האגודה הישראלית לפסיכוסומטיקה בעל תחומי הכשרה נרחבים כולל, היפנוזה, ביופידבק, CBT.



צוות השירות הפסיכולוגי ביום גיבוש

מעמיקה של ההתמודדות הנפשית בד בבד עם מתן כלים אפקטיביים להתמודדות יעילה ומיטיבה.

הפונקציה הפסיכולוגית המכוננת בנוסף, להבוננות בתהליכים הנפשיים העוברים על המטופלים הינה חשובה ביותר במיוחד בתוך ארגון כמו שלנו, המאופיין במצבי חירום, באינטנסיביות רבה ובאירועים מצילי חיים. כחלק מתהליך זה התקיימו בשנה האחרונה מפגשים לצוותים לצורך סיוע והתמודדות בשגרה וכן לאחר אירועים חריגים.

הבנה העומדת בבסיס החלטה זו היא שטיפול רפואי מיטבי כולל התמקדות גם בבריאות הנפשית של המטופלים המגיעים לבית החולים. בכל אירוע רפואי קיים מרכיב נפשי הזקוק גם הוא לטיפול ודורש התייחסות וטיפול מתאימים. השירות הפסיכולוגי בבית החולים מוכר על ידי משרד הבריאות לשתי תתי התמחויות בפסיכולוגיה (שיקומית ורפואית), ומשיך ויתפתח להתמחויות נוספות. בנוסף, מוכר השירות לשנת סטאז' על ידי אוניברסיטאות ומכללות. בזכות כך, ובזכות תהליכים נוספים שמתבצעים, אנו ממשיכים ומרחיבים את הצוות ואת השירות אותו אנו מספקים.

שיתופי הפעולה הנרחבים עם הצוותים הרפואיים והסיעודיים, השירות הסוציאלי והפסיכיאטרים נותנים את אותותיהם ומטופלים רבים יותר מקבלים טיפול פסיכולוגי במהלך האשפוז ובמרפאות האמבולטוריות.

בבסיס העבודה המקצועית שלנו ניצבת היכולת להשתלב בתוך עולם הרפואה תוך הבנה מעמיקה של יחסי הגומלין בין הגוף לנפש. חשיבה מעמיקה על ההשפעות של תהליכים נפשיים על מצבי חולי והחלמה ושימוש במגוון טכניקות טיפוליות קצרות מועד (טיפול קוגניטיבי התנהגותי - CBT, היפנוזה, EMDR) וכן טיפולים ארוכי טווח. בנוסף שימוש ביכולות אבחון פסיכולוגיות המשמשות כלי משמעותי לצורך הערכה וקבלת החלטות בפרוצדורות רפואיות המתרחשות בבית החולים, למשל השתלת ICD במערך הלב או ניתוח נירוכירורגי.

השירות הפסיכולוגי נותן מענה למטופלים במצבי דחק, חרדה ודיכאון, הפרעות פסיכוסומטיות וטיפול נלווה למצבי חולי אקוטי או כרוני. כל זאת תוך הבנה

## עם הפנים למחקר ולחוקרים!

בשנה האחרונה חווינו ברשות למו"פ ובמדעית קפיצת מדרגה משמעותית לעשייה המחקרית והיזמית בשערי צדק. קצרה היריעה מלהכיל את כל הפרוייקטים, המאמרים שפורסמו, מענקי המחקר, שיתופי הפעולה והרעיונות הטכנולוגיים שנבעו מהצוות הרפואי והפרא-רפואי. היקף ואיכות הפעילות, מצבים את שערי צדק כמרכז רפואי מוביל במחקר וחדשנות, בין ששת המרכזים הגדולים וזאת בכל פרמטר נמדד. הנה בקצרה, עשרת הגדולים של המו"פ, החדשנות והיזמות של השנה:



### 1. השקת תכניות השתלמות למתמחים מצטיינים:

סיימנו השנה את המחזור הראשון של תכנית תל"מ (תכנית לרופאים מצוינים) במחקר ו"בראש במחקר למתמחים מצטיינים". עשרה מתמחים נבחרים הובילו תכניות מחקר מתקדמות בהנחיה צמודה ולרוב עם זמן מוגבל למחקר ומימון משערי צדק. במקביל, יצא לדרך השנה המחזור הראשון של תל"מ ביזמות למתמחים מצוינים בתחום היזמות והחדשנות. שבעה מתמחים מלווים על ידי האקסלרטור הפנימי של שערי צדק כולל תכנית לימודית של ר.מ.ה (רפואה, מחקר, הנדסה) בשיתוף מכללת עזריאלי.

### 2. שת"פ אסטרטגי עם המכון למדעי החיים באוני' העברית:

השקנו השנה שתי תכניות חדשות למימון מחקרים משותפים בין רפואי שערי צדק לחוקרי המכון למדעי החיים מהאוניברסיטה העברית במימון שני המוסדות. קרן ש.מ.ש מימנה ארבע תכניות מחקר משותפות ותכנית י.ר.ח שמממנת מחקר של רופאים בכירים. לאור ההצלחה של המחזור הראשון הסכמנו עם האוניברסיטה להגדלת מספר המענקים לשנה הבאה מ-4 ל-5 מענקים.

### 3. כנס מחקר:

כנס המחקר השלישי נערך במרץ 2022 בסימן הדור הצעיר של צוותי המחקר, עם הפנים לעתיד. המטרה היא לתמוך ולעודד את הדור הצעיר של החוקרים והחוקרות, בכנס הושקו גם תכניות ההעשרה לקידום מתמחים. הוצגו תקצירי מחקר מבית היוצר של מתמחים וסטודנטים, חתן פרס נובל נתן הרצאת אורח וחולקו פרסים למצטיינים. האירוע סימן חגיגת מחקר של שערי צדק והווה גולת כותרת בעשייה עם צוהר לעשייה הרחבת שמשכת כל השנה.



צוות רשות המו"פ - 2022

### 4. מדעית זוכה בשני מענקי ענק ממשלתיים:

הראשון מענק "מאיצי מדע" של משרד המדע לקידום העברת טכנולוגיות מהאקדמיה אל התעשייה בסך 5.4 מיליון ש"ח, ומענק "תשתיות" של רשות החדשנות בסך 6 מיליון ש"ח להקמת תשתית מו"פ לשנת"פ עם התעשייה. קבלת המענקים התחרותיים היא אות כבוד והכרה ביכולות המחקר והיזמות של מדעית וצוותי שערי צדק. השלכות המענקים יורגשו היטב בשנים הקרובות בהפעלת תשתיות המחקר וקידום רעיונות טכנולוגיים. לאקסלרטור של מאיצי מדע נבחרו שמונה רעיונות מתוך 40 שהוגשו על ידי סגל שערי צדק השנה והשקעת מדעית ברעיונות אלו צפויה להגיע לכמיליון ש"ח בשנה הקרובה.

### 5 הקמת היחידה לרפואה דיגיטלית:

בחודשים האחרונים הושקה יחידה חדשה במדעית שמתמחה בניית מידע רפואי, ביואינפורמטיקה ובינה מלאכותית. גייסו שני מדעני נתונים (data scientists) וכן שני אנליסטים (data analysts). היחידה התחילה לפעול בשלושה ערוצים. הראשון, פיתוח כלי בינה מלאכותית ליעול הטיפול במטופלים בשערי צדק תוך קידום המרכז הרפואי לקדמת הטכנולוגיה. הפרוייקט הראשון שהחל קשור לאנליזות ביג דאטה שלנו כדי לאתר

### 6. היחידה למחקרים קליניים:

לאור הביקוש, יחידת מתאמות המחקר התרחבה ומציעה מגוון שרותי תיאום מחקר כולל הגשות לוועדת הלסינקי, איסוף נתונים, גיוס מטופלים וניהול תקציבי. אם יש לכם צורך בסיוע בעריכת מחקר, פנו אלינו ונשמח לעזור.

### 7. שת"פ עם בצלאל - האקדמיה לאומנות ועיצוב:

פרויקט "לבריאיות!" הסתיים השנה. ארבע קבוצות משני המוסדות עבדו יחד על פרויקטים העוסקים בחיבור המרכז הרפואי לקהילה הירושלמית. נרקמו שיתופי פעולה וחברויות מעניינות. מסגרת השת"פ צפויה להתרחב בשנה הקרובה. הפרוייקטים הוצגו בערב מסכם מרגש וכללו מנעד רחב של פתרונות לבעיות בהתנהלות במרכז הרפואי.

### 8. הצטרפות לחממת אינסטייב:

מדעית הצטרפה השנה כשותפה בכירה לחממת אינסטייב, חממה של המדען הראשי של קרן פריגרין, כבית החולים היחיד בשותפות הכוללת את אוניברסיטת ת"א, חברת BMS ואלביט. השותפות שלנו בחממה תאפשר כניסה חלקה יותר של רעיונות משערי צדק לחממה היוקרתית, המתמחה באיזורים רפואיים וכן צפויה להניב הכנסות מחברות שיסיימו את התכנית.

### 9. הקמת חברות מבית היוצר של רפואי שערי צדק:

השנה החולפת סימנה פריצת דרך בהקמת חברות על בסיס רעיונות מתוך שערי צדק. לא פחות מארבע חברות חדשות, המבוססות על רעיונות של רפואי שערי צדק, הוקמו בשנה האחרונה בדחיפת יחידת המסחר של מדעית, שלוותה את התהליכים החל משלב הרעיון, דרך גיוס המשאבים, רישום הפטנטים ומסחרם. בעלי הרעיונות: ד"ר אודי יעקובסון, ד"ר יוסי ליסי, ד"ר דן ליבובסקי וד"ר עדי ארן. כבוד וגאווה שרעיונות משערי צדק מתקדמים בפיתוח והבאת מוצרים וטכנולוגיות חדשות לשוק. במקביל, השנה הוקמה חברת הסטרטאפ הראשון של מדעית! סקינקובטור, חברה שמפתחת אינקובטור מיוחד המאפשר מגע עור-לעור אצל פגים כבר מיום היוולדם בהובלת ד"ר איתמר ניצן, הוקמה השנה ונמצאת בסבב גיוס ראשון - זוהי סנונית ראשונה לקראת החברות הבאות שבדרך!

### 10. הקמת פורטל מדעית:

בחודש הקרוב יושק פורטל חדש של מדעית בו תוכלו למצוא את כל המידע הרלוונטי במקום אחד ובצורה נגישה, לינקים לטפסים, הגשת בקשות לחוזים ותשלומים, הכל בצורה מקוונת ועם אפשרות מעקב. פרטים נוספים בקרוב.

השנה האחרונה הייתה עמוסה בפעילות ואנו מביטים קדימה בציפייה והתרגשות לקראת השנה הקרובה וההצלחות שבדרך. צפויות תכניות חדשות ומגוונות בשנה הקרובה! בקרוב נפיץ סקר לגבי הפעילות שלנו - נשמח מאוד להשתתפות ערה כדי שנלמד במה אנו טובים ובמה יש מקום לשיפור.

מאחלים לכולכם שנה של רעיונות חדשים, יצירתיות וחדשנות, מחקר מרגש, והצלחות.

לרשותכם תמיד,

ד"ר רננה אופן, פרופ' דן טרנר וכל צוות מדעית



## במהלך שנת 2021 התאשפזו בשערי צדק כ-2,400 מטופלים עם אלרגיות/רגישויות למזון. מטופלים אלו דורשים התייחסות מיוחדת והרכבת תפריט מתאים ומדויק.

אינה אוכלת עוף או בשר ויכולה לאכול רק דגים הדלים יחסית ביוד. שיתוף פעולה בינה לבין הדיאטנית אפשר בניית תפריט מאד מדויק עבורה לארוחת הצהריים.

### מה בין רגישות למזון לאלרגיה?

אלרגיה למזון גורמת לתגובה המערבת את מערכת החיסון עם תסמינים במערכות שונות החל מפריחה ועד למצב המסכן חיים. רגישות למזון או אי סבילות למזון גורמת לתסמינים במערכות שונות ללא מעורבות של מערכת החיסון ואיננה מביאה למצב מסכן חיים. באלרגיה למזון התגובה בדרך כלל מתרחשת מיידית, לעומת מצב של רגישות למזון, בה התופעה יכולה להתרחש גם שעות אחרי החשיפה.

במצבים רבים בהם מדובר ברגישות, המטופל יכול לסבול כמויות קטנות של מזונות הידועים כגורמים לאלרגיה בהתאם לשכיחות: חלב, חיטה (גלוטן), ביצים, סויה, דגים, בוטנים, שושום, אגוזים ועוד.

מבחינת עבודתנו כדיאטניות במרכז הרפואי, חשוב להבין מהמטופל האם מדובר באלרגיה או ברגישות. במצבים של רגישות למזון המטופלים סובלים כמויות משתנות של המזון. התגובות משתנות מאדם לאדם וממזון למזון ודורשות התאמה אישית.

השנה יצא נוהל חדש של משרד הבריאות בנושא הנחיות לטיפול ובקרה למטופלים עם אלרגיה ו/או רגישות למזון במסגרת רפואיים. הטיפול במאושפזים עם אלרגיה למזון רלוונטי למטופלים מסקטורים שונים ודורש מעורבות של הצוות הרפואי, הסייעודי, הדיאטנית, בנות השירות המחלקות מזון וצוות המטבח. הנוהל ייושם במרכז הרפואי במהלך השנה הקרובה.

במסגרת יישום הנוהל מתוכננת הפרדה בתיק הרפואי בין רגישות למזון לבין רגישות לתרופות. רשימת הרגישויות למזון תיכלל בפתק המגיע למטבח, כמו גם התפריט המיוחד של מטופלים אלו.

התזונה מהווה חלק בלתי נפרד מהטיפול במאושפזים. התמודדות עם רגישויות ואלרגיות למזון היא דוגמה אחת מבין נושאים רבים המהווים חלק מהעבודה היומיומית של הדיאטניות עם המטופלים המאושפזים במרכז הרפואי.

נער בן 19, דובר אנגלית בלבד, הגיע למרכז הרפואי לאחר תאונת דרכים. בין הפרטים האישיים שלו נמצאה תעודה המתייחסת לאלרגיות למזון. בדיווח בתיקו הרפואי צוין כי הוא רגיש לביצים, דגים, בוטנים, אגוזים, חרדל, שושום ועוד. המטופל היה מורדם ומונשם וקיבל הזנה בזונדה. ההזנה ניתנה רק לאחר בירור מדויק של האלרגיות השונות והתאמת הפורמולה להזנה אנטרלית (זונדה) ע"י דיאטנית המחלקה. היא ישבה עם המשפחה ועברה על רכיבי הפורמולות השונות לוודא שאין רכיב בעייתי. כשמצבו של המטופל השתפר והוא עבר לאכילה דרך הפה, הורכב עבורו תפריט מיוחד יחד עם דיאטנית וצוות המטבח. בנוסף הוחלט שלפני כל ארוחה האחות המטפלת תעבור עם המטופל באנגלית על רשימת הרכיבים ותסביר לו באיזה מוצר מזון מדובר, על מנת להקנות לו ביטחון ולאפשר לו לאכול.



צוות המחלקה לתזונה ודיאטה

אישה בת 86 התאשפזה בחודש האחרון במחלקה הפנימית. בזמן הקבלה לאשפוז ציינה האישה רגישות ליוד. דיאטנית המחלקה פנתה אליה במטרה להתאים לה תפריט למהלך האשפוז, במסגרת הבירור מולה הסתבר כי היא

### המרכז הרפואי שערי צדק מציין בסוף שנת 2022 עשור למיזוג בין שני בתי החולים.



בשנת 2022 שלוחת ביקור חולים זוכה לאמון של אלפי נשים שרואות בו בית וממשיכות להגיע אליו כדי ללדת, פעם אחר פעם. שוב ושוב אנו נפעמים לראות שאוכלוסיית היולדות הוולדניות (מעל שש לידות) גבוהה בביקור חולים יותר מכל מרכז לידה אחר בארץ. הרצון לחזור וללדת בביתנו והיכולת של המשפחות להיות סמוכות ובטוחות שהצוותים הרפואיים והסייעודיים עושים למען רווחת המטופלת ושומרים על בטיחותה ובריאותה, הם מקור גאווה.

השלוחה ממשיכה להתפתח ולהתחדש והשנה פתחנו גם מחלקת ביות מלא ומרפסת חדשה לרווחת ציבור המבקרים.

נמשיך לפעול במסירות למען מטופלי שלוחת ביקור חולים גם בשנה הבאה.

דני דוברין, מנהל אדמיניסטרטיבי שלוחת ביקור חולים וד"ר אפרים גדנסקי, מנהל מחלקת יולדות וחדרי לידה בביקור חולים

ב-23/12/2012 עברה כלל הפעילות בביקור חולים לניהול המרכז הרפואי שערי צדק והוא הפך להיות שלוחת מרכז העיר של שערי צדק. מיזוג הפעילות בוצע באופן מופתי לאחר עבודה הכנה ארוכה ומרשימה של כל הגורמים בשערי צדק כולל הנדסה ולוגיסטיקה, קבלת חולים, מערכות מידע, סיעוד, רפואה ועוד.

הרוב המוחלט של עובדי ביקור חולים נקלט במרכז הרפואי שערי צדק והפכו לחלק אינטגרלי ממנו ובכך הבטיחו לעצמם יציבות תעסוקתית לאחר שנים רבות של חוסר ודאות.

כך זכה המרכז הרפואי שערי צדק בעובדים מקצועיים, ותיקים ומנוסים. בשלב הראשון המשיכה להתקיים בביקור חולים פעילות רב תחומית למשך מספר שנים בהן: פנימית, מחלקת סיעודי מורכב, מכון הלב, מכון גסטרו ועוד. זאת לצד הפעילות המיילדותית הענפה בשלוחה שממשיכה להתקיים בצורה טובה עד היום.

באופן סדורג הופסקה חלק מהפעילות וכיום בשלוחה מתקיימת בעיקר פעילות מיילדותית, הכוללת את חדרי הלידה ומחלקות היולדות. לצדם פועלות יחידת אולטרה-סאונד ויחידת הפוריות והפריה חוץ גופית.

שותפים לפעילות ענפה זו צוותי מחלקת ילודים ופגיה. מחלקת הרדמה מפעילה את חדרי הניתוח וההתאוששות באופן מלא. פרוצדורות כירורגיות מגוונות מבצעות על ידי רופאי שערי צדק ממחלקות כירורגיות שונות. בנוסף, קיימת פעילות במרפאות, במעבדת השינה, המעבדה לבדיקות דם ובנק הדם, ואף קיימת נציגות מומחי שערי צדק במחלקת הדימות.

בתחילה הייתה התרגשות גדולה בשערי צדק ובביקור חולים מעצם המיזוג ההיסטורי, אך בצד זה גם חוסר ודאות לגבי העתיד והצלחת המיזם. מי שבטח בהצלחת הפרויקט ודאג להכשרת התנאים לכך ששלוחת מרכז העיר תמשיך לתפקד במקצועיות, בבטיחות וביעילות, אפילו לאחר עשור, הינו פרופ' יונתן הלוי, מנכ"ל שערי צדק בעבר ונשיא המרכז הרפואי כיום, ועל כך נתונה לו תודתנו הרבה.

בביקור חולים עיקר הפעילות הינה בתחום המיילדות - ובו נולדים מדי שנה כ-6000 תינוקות. יחדיו, מהווים שני הקמפוסים שערי צדק וביקור חולים מרכז לידות מהגדולים בארץ ובעולם כולו, עם מעל ל-22,000 לידות בשנה.



## על המרכז לרפואת ספורט ע"ש היידי רוטברג עבר קיץ פעיל במיוחד. כמדי שנה רוב התחרויות מתקיימות בחודשים החמים, אולם השנה, לאחר סגר של מעל שנתיים וביטולי אליפויות אירופה ועולם, הייתה "התפוצצות" אירועים.

ירושלים, מי שניהל את אוהלי הרפואה, היה צוות האחיות הנהדר של המלר"ד, בראשותה של נעמה בגריש.

פרופ' נעמה קונסטנטיני, הרופאה של איגוד השחייה בישראל ויו"ר הועדה הרפואית של ענפי ספורט המים של אירופה, ליוותה את השחינים והשחיניות האמנותיות באליפות העולם בבודפשט, באליפות אירופה ברומא ובאליפות אירופה לנערות בשחייה אמנותית.

המרכז לרפואת ספורט מקדיש את מרבית עבודתו לכלל האוכלוסייה הבריאה והחולה, ולא רק לספורטאים הישגיים: בחדר הכושר המקצועי והאיכותי בעיר נפתחה זה עתה הקבוצה השביעית למחלימות מסרטן השד, קבוצה המלווה ע"י הפיזיותרפיסטית ומאמנת הכושר אביטל אשכול וד"ר אורה רוזנגרטן. גם קבוצת מחלימי הקורונה יחד עם אלו הנזקקים לשיקום ריאתי, המתאמנת אצל הפיזיותרפיסטיות רעות ועדי הולכת וגדלה.

במקביל, מעניק המרכז שירותי פיזיותרפיה ייחודיים הכוללים חדר כושר, ע"י 4 פיזיותרפיסטים מעולים, מומחים בתחום הפציעות ונותנת ייעוץ תזונה ע"י תזונאיות ספורט בראשותה של נעם רדליך, הן בירושלים והן בת"א.

אנו מזמינים את כל המעוניין לבוא לבדיקות כושר מקיפות המבוצעות ע"י פיזיולוגים של המאמץ, לקבלת תכנית אימונים מותאמת בשילוב הפיזיולוג ופרופ' קונסטנטיני, ולהתאמן בחדר הכושר עם המאמן המצוין שלנו, נאור אספר.

**שנה חדשה היא זמן טוב לבחור נכון בכל הנוגע לבריאותנו.**

המרכז לרפואת ספורט היה האחראי הרפואי לאליפות אירופה בכדור-מים לנערות שהתקיים במכון וינגייט, אליפות אירופה באתלטיקה קלה לקדטים בגבעת רם, חצי מרתון המכביה בירושלים ואליפות העולם לג'וניורס ברכיבת מסלול באופניים בוולודרום בהדר יוסף.

את האירועים האלה כיסו, פרופ' נעמה קונסטנטיני, ד"ר ניר וייגרט, ד"ר אבי בנבנישטי, ד"ר נעם כהן, ד"ר שולי זילברמן וד"ר הראל ארזי, כמו גם סטודנטים לרפואה ועוזרי רופא. יש לציין שבאירוע השיא של הספורט הירושלמי, מרתון



הצוות המלווה מטעם שערי צדק במרתון ירושלים 2022

לפרטים לגבי בדיקות, תכניות ליווי, מחירים והחזרים - אנא התקשרו לירדן - 5325590. עובדי שע"צ זכאים להנחת פרסונל

## ויקי יקרה, מעט אחרי פרישתך וקצת לפני שאת כבר מתעופפת לנו לביקורים מרתקים במדינות שונות, רצינו להגיד לך שאנחנו כבר מרגישים בחסרונוך ורוצים לשמוע וללמוד עוד קצת על תרומתך הגדולה למרכז הרפואי בכלל ולהנהלת הסיעוד בפרט.

המחלקה והיחידה לניתוחי לב הייתה מוקד של מצוינות, ברמה המקצועית וברמה השירותית, עובדה שמשכה אחיות למחלקה. הטובות הפכו לטובות יותר והטובות פחות העלו את עצמן לרף של כל המחלקה. במחלקה הייתה עבודת צוות מדהימה. לדעתי השילוב של העבודה במחלקה וביחידה גרם לצוות האחיות להיות ברמת ידע גבוהה מאד שהשפיעה על הטיפול. כל אחראית משמרת היוותה דוגמה אישית לצוות שעבד איתה. כך נוצרה במחלקה וביחידה שכבת אחיות איכפתיות, אסרטיביות וידעניות שאך טבעי שיתקדמו בהמשך לתפקידי ניהול במרכז הרפואי ועל כך גאוותי.

**כולם זוכרים את הימים שבהם תפקדת גם כיו"ר ועד האחיות. ספרי לנו קצת במה עסקת בימים הללו וכיצד ראית את תפקידך.**

בתקופה זו היינו יחד עם הוועד הכללי, לכן ההתמקדות הייתה בבעיות שעלו עם אחיות מסוימות. הרצון היה להגיע לפתרונות שיעזרו לאחות ולא יפגעו במרכז הרפואי. תמיד האמנתי בדו-שיח שאיתו ניתן לפתור גם את הבעיות הקשות ביותר.

**עכשיו במבט לאחור, היית נוכחת בהרבה ארועים קשים ומשמחים של שערי צדק. אלו מהם את זוכרת במיוחד ומדוע הם זכורים לך כל כך?**

במהלך השנים עברתי אירועים רבים, הפיגוע בכיכר ציון, אסון ורסאי אירועים נוספים שאי אפשר לשכוח. לעומת זאת היו גם אירועים משמחים: מטופלים שהיו במצב קשה מאד והתאוששו והשתחררו לביתם. אין יותר משמח מזה. לחילופין, בתפקידי האחרון הייתי צריכה לטפל באחיות. היה לי סיפוק גדול כאשר אחות שהתלבטה לגבי שיבוץ שלה, הגיעה אלי אחרי כמה חודשים וסיפרה כמה היא מרוצה וכמה טוב לה.

**ובמבט קדימה, ספרי על שיגרת יומך בלי הצורך "לקום לעבודה". במה את עוסקת היום ומהם שאיפותיך וחלומותיך?**

היום אחרי הפרישה אני עדיין בשלב הבדיקה. בינתיים נהנית מהחופש, מבלה עם הנכדים, נוסעת לחו"ל ועושה הכל בקצב אחר. אני מתגעגעת לחברים והחברות שלי בשערי צדק ומאחלת מכל הלב לכולם הצלחה רבה.

**אנחנו מארחים את ויקי לשיחת פרידה. נשמח שתספרי לנו על תחילת עבודתך בשערי צדק.**

שערי צדק היה תמיד בית שני. התחלתי לעבוד ב-1978 כאחות ביחידה לטיפול נמרץ בבית החולים הישן. עבדתי ביחידה עשר שנים ואז יצאנו לשליחות לאנגליה למשך שנתיים. כשחזרנו שבת לטיפול נמרץ. ב-1991 הוחלט על פתיחת המחלקה והיחידה לניתוחי לב. חשבתי שנכון לי לעשות שינוי וחשבתי לעבור כאחות מן השורה. ליהא רדיאן, האחות הראשית, הציעה לי להיות אחות אחראית. הייתי אחראית במשך 14 שנים. אז יצאנו לשליחות לאוסטרליה לארבע שנים. כשחזרתי עברתי להנהלת הסיעוד כמנהלת משאבי אנוש בסיעוד עד לפרישת.

**ידוע לכולם שרבים מהתפקידים הניהוליים מאוישים ע"י צוות האחיות שעבד בראשותך בכירורגית לב חזה. האם תוכלי לציין מה היו הערכים שלאורם דאגת לגדל ולטפח את הצוות שלך, שיצר את המציאות הזו?**



ויקי קופנהגן עם נכדה שנולד בשערי צדק



1. קהילת 6 בריבוע

הוקמה קהילת מובילי שירות עם נציגויות מכלל המחלקות, הסקטורים והתחומים הפועלים במרכז הרפואי. סה"כ כ-60 מובילים הנפגשים אחת לרבעון בפורומים שונים בהם דנים, מציגים ומעלים סוגיות לצורך קידום שירות וחווית המטופל.

2. איש עמדת מודיעין

גיוס קבוצת מתנדבות ייעודית לצורך איש עמדת המודיעין בכניסה בקומה 4. המתנדבות מגיעות מידי יום ומסייעות למבקרים להתמצא במרחבי בית החולים על ידי הכוונה וסיוע נוסף.

3. מלגת מנגישים שירות

שיתוף פעולה בין בית הספר לסייעוד, מפעל הפיס ומערך השירות וחווית המטופל. במסגרתו פעלו כ-30 סטודנטים במשך חצי שנה בפרייקטים שונים לצורך הנגשת השירותים במרכז הרפואי ושיפור חווית המטופל במוקדי מפתח בהם זיהינו את הצורך להפחית תחושות חרדה, לחץ ואי וודאות. בסיום הפרוייקט סיכמו הסטודנטים במילים "שמחנו לקחת חלק, להוביל מגמה של שיפור חווית המטופל, שאין ספק שגם אנו נתרמנו ממנה רבות, למדנו רגישות למטופל מהי והחכמנו מקצועית".

4. סקר ארצי - חווית מטופל

סקר שערך משרד הבריאות קבע כי שערי צדק ניצב במקום הראשון בארץ במדדי היחס והכבוד למטופל. 91% מהמטופלים ציינו כי הם מרגישים בידיים טובות.

5. קבוצת א.י.ל - אושיט יד למטופל

קבוצת מתנדבים הפועלת במסגרת המחלקה לרפואה דחופה (מיון מבוגרים) במשך כל ימות השבוע ומסייעת למטופלים והמלווים בסביבה הדינמית והלחוצה של המיון, הן בקבלת מידע על תהליכים צפויים והן בסיוע בעזרים להקלה על השהייה במיון. הקבוצה דואגת לתחזק ארון מתנדבים בו ניתן למצוא עזרים כמו משחת שיניים, כיסויי עיניים, כפכפים, אטמי אוזניים ועוד. תודה לחיה לוריא על הקמת הפרוייקט ותחזוקו באופן שוטף.

6. CALL CENTER

באוגוסט האחרון הרחבנו את מוקד זימון תורים. הרחבה זו מאפשרת לנו מתן שירות טוב יותר על ידי מענה זמין, מהיר ואיכותי יותר למטופלים.

7. שערי צדק אישי

כל המידע הרפואי שלכם זמין עכשיו בקליק מכל מקום ובכל שעה! סיכומים רפואיים, תורים עתידיים ואפשרות לפתיחת בקשות לתורים ללא צורך להמתין לנציג אלו הם שירותים שכבר קיימים בשערי צדק אישי. בחודשים אלו יעלה לאוויר שלב הפיתוח הנוסף שיכלול אפשרות לזמן תור אונליין וצ'ק אין מקדים.

8. מסע מטופל אמבולטורי

עדכונים שוטפים למטופלים מרגע הזמנת התור, הקבלה לרפואה ועד השחרור באמצעות SMS או הודעה קולית בטלפונים הכשרים.

9. פניות הציבור - הוקרות

בשנה החולפת מאות מטופלים, מלווים ומבקרים רבים כתבו לנו בכל מדיה אפשרית הוקרות מרגשות, חלקן פרסונליות וחלקן כלליות על מערכים שונים

במרכז הרפואי. הכרת הטוב, הרצון והצורך להודות, מחממים את הלב ומהווים מקור למוטיבציה להמשיך לשפר ולהשתפר בכל תחומי העשייה הרבים.

10. מסע מטופל התאוששות

באזור ההמתנה של ההתאוששות מסתובבות מתאמות שירות, תפקידן לברר ולעזור למטופלים ולבני משפחתם בזמן הניתוח וההתאוששות. הנה מספר דוגמאות לפרטים קטנים שעושים את ההבדל: להביא כיסוי ראש לאישה דתיה (יהודיה או מוסלמית) שתחבוש ביציאתה מהניתוח, להביא משקפי ראייה לאדם שיצא להתאוששות, לדאוג שישלחו תמונה ליולדת טריה שלא זכתה במשך כמעט יממה לראות את התינוקת שלה, כי היתה בהתאוששות במשך כל הזמן לאחר לידה לא פשוטה ועוד.

11. מתאמי שירות פנימיות

במחלקות הפנימיות השונות מסתובבות מתאמות שירות המשמשות אופן קשבת למואשפזים, בעיקר עריריים. הן מסייעות בהאכלה, ליווי לייעוצים שונים, הבאת שמיכה ועוד.

12. מיצוי זכויות

מערך השירות וחווית המטופל נתן סיוע למטופלים המבקשים למצות את זכויותיהם מול קופות החולים, במקרים בהם המטופלים מקבלים סירוב להתחייבויות בניגוד לחוק ההסדרים וחוק זכויות החולה.



הילה שטרן, אורטל נווה ולירון שישל

בשנה האחרונה זכינו להעלות לשיח את נושא השירות וחווית המטופל. אחרי שאפינו מסעות מטופלים בערוצים השונים, זיהינו את החסמים וקידמנו פרויקטים שונים במטרה לשפר את חווית המטופלים במסלולים השונים. לראשונה ערכנו סקרי שביעות רצון בקרב מטופלים מאושפזים ואמבולטורים, ניתחנו את הפערים עם מנהלי המחלקות ואנחנו ממשיכים לעסוק ולבסס את תחום המדידה כל העת לצורך ביסוס תהליכי שיפור מתמידים.

**כשאנחנו מסתכלים על מסע המטופל אנחנו רואים את החשיבות של מעטפת כוללת; של אנושיות, סביבה ודיגיטל. אנחנו במערך עוסקים כל העת בחשיבה, פיתוח ושיפור בכל אחד מהתחומים הללו.**

**פרוייקטים רבים עוד לפנינו ואנחנו תקווה שנמשיך לפתח, לשפר ולהשתפר ביחד עם ההצבעה לשנה הבאה.**

הילה שטרן, מנהלת מערך השירות

אחרים. במסגרת התכנית בוצע סקר למתמחים אשר תוצאותיו הוצגו למנהלי המחלקות, סקר נוסף יבוצע בתחילת שנת 2023.

מובילי המתמחים החלו ביישום תוצרי התכנית במחלקות - הליך קליטה ואוריינטציה למתמחה חדש ומשוב למתמחים. בדצמבר 2022 יצאה לדרך תוכנית נוספת.



פרס העובד. ת. המצטיינת. לשנת תשפ"ב 2022

בראש השנה, חגגנו את טקס העובד. ת. המצטיינת. לשנת תשפ"ב 2022 על התואר התמודדו כ- 87 עובדות ועובדים מהסקטורים השונים (רפואי, סיעודי, מנמ"ש ופר"ר) אשר קיבלו המלצות חמות מהמנהלות. ים האישיים שלהם.

השנה, בפעם הראשונה, בהיסטוריית שערי צדק, ביוזמתם המבורכת של נילי שפירא ורמי שפירא, הוענק פרס "מפעל חיים" לגברת אלישבע פתיחי - ראש צוות שכר רופאים במחלקת משכורות אשר פורשת לאחר יותר מ-40 שנים ושהייתה יד ימינם של הרופאות והרופאים שלנו.

**יישר כוח! ונתראה בטקס בשנה הבאה.**

סדנאות חוסן וימי גיבוש

במהלך שנת 2022 המשכנו לקיים סדנאות "חוסן" להתמודדות עם הקורונה. מטרת הסדנאות להעניק כלים להתמודדות עם אתגרי העבודה בצל הקורונה ומעט ריענון והפוגה מלחצי היום יום. הפעילות הותאמה לצוותים השונים וכללה הרצאות, שיח ופעילויות מגבשות שונות. במקביל, התקיימו עשרות ימי גיבוש לצוותי שערי צדק שזכו להצלחה בקרב העובדים. זיהינו צורך בהמשך מתן מענה רגשי לכלל הצוותים שלקחו חלק בהתמודדות עם המגפה.

קורס פרישה:

החודש הסתיים לו קורס פרישה שכלל ארבעה מפגשים. הקורס שילב מידע על כלכלת משפחה, ביטוחים, ניהול התזונה והבריאות ותכנון העתיד. הקורס שילב הרצאות מאנשי המקצוע הטובים בארץ ואנשי מקצוע מתוך המרכז הרפואי. מטרת הקורס היא הענקת כלים וידע לפורשים שיסייע בהתמודדות עם תהליך הפרישה.

תוכנית מובילים

בשנת 2022 יצאה לדרך תוכנית "מובילים". בתוכנית השתתפו רופאים שיובילו את ההתמחות במחלקותיהם. הרופאים שהשתתפו בהשתלמות נבחרו בקפידה והם רופאים ורופאות מקצועיים ומסורים שנבחרו בקפידה להשתתף בהשתלמות.

הרופאים הוכשרו במגוון תחומים ביניהם חינוך רפואי, מנטורינג, חוסן ושחיקה. במהלך ההשתלמות הם נחשפו למגוון כלים שיסייעו להם בקידום מתמחים ודרכי הכשרה. במקביל הם נחשפו לתהליכים דומים המתקיימים בבתי חולים







שנת תשפ"ב הייתה שנה עמוסה מבחינת פעילות לוגיסטית והנדסית. טיפלו עדיין ב"שאריות" הקורונה, אבל נכנסו מהר לפרויקטים חדשים של האגף, כמו שיפוץ המרפאות בקומה 4, שיפוץ חדר אנדוסקופיים במערך הגסטרו והחלפת שנאי ראשי T5.

כמו כן השתלבנו באופן מלא במיזמים רבים במרכז הרפואי - רדיותרפיה בראשות הנדסה רפואית כולל הצטיידות, בדיקות ומסירות של התשתיות וכן הקמת המיון החדש בבחינת והכנת רשימות הצטיידות עם הצוותים ובבחינת התשתיות.

## פרויקטים נוספים שבוצעו

- אחד הפרויקטים שנעשו השנה בשילוב כל הגורמים בראשות מערך המזון, היה הקמת חדר אוכל באוהלים לטובת הצוותים השונים (במקום חדר האוכל שהפך למחלקת קורונה). הפרויקט נעשה בשילוב עם מחלקות ההנדסה השונות.
- פותח מערך מוסדר לטיפול, תיקון ואחסון מיטות - במרכז הרפואי למעלה מ-1,000 מיטות חשמליות.
- העמקנו השנה את מערך ניהול עיתוד המלאי - MRP והוא אף עבר למחשבים נוספים חוץ מהצר"פ. את פירות ניהול עיתוד המלאי ניתן לראות בשליטה טובה יותר בגובה המלאי ובחוסרים, על אף הקשיים האובייקטיביים הרבים (תשלומים, הובלות). כמו כן שילבנו את העבודה עם תוכנת ה-B2B.
- התמודדנו השנה עם עלייה בדרישות בתחום הזיהומים והכנסנו באופן שוטף ותחת מעקב מדדים בבדיקות ATP רציפות בניהול עימאד.
- לאחר שנים של מעקב אחרי המדדים של מענה זימון התורים והגדלת פעילות בית החולים, הוספנו 12 עמדות ב-CALL CENTER.



## בפנינו עומדים אתגרים גדולים:

- כניסה לשינוי במערך הטקסטיל והמדים - צבעים/מכונות
  - השלמת מערך מים מטוהרים לדיאליזה לקומות 6-10
  - תכנית שדרוג מערך המיזוג לטובת הגדלת תפוקת האנרגיה עקב הגדלת שטחי בית החולים ושיפור מערך ההתייעלות האנרגטית
  - הגדלת החיבור של חברת חשמל
  - שיפוץ מערך שטיפת הכלים והכנסת עגלות חכמות חדשות ושיפורי מזון בשיתוף הדיאטניות ומערך חווית המטופל
- כל זה לא היה יכול להתבצע ללא עובדי האגפים ומנהליהם: מוטי בוחבוט, דודו עטיה, גלית דינור, דרור לוי, אורי ליפשיץ, רן ועקנין, עימאד אלדווין, גדעון עוזרי, ירון מלכה, קרן הרשקופ ובסיוע צופית אדמון.

## אצטט מפי הרב עדין שטיינזלץ:

"אדם אסור לו להישאר איפה שהיה ואם הוא אינו עולה - הרי שהוא יורד. השאלה אינה רק האם לא נפלתי או איזו עבירה או מצווה עשיתי. השאלה היא האם עליתי היום למעלה? האם היום יום טוב יותר מאתמול? ואם התשובה היא לא, אז אני יורד." פירושו של דבר, שכדי לא לרדת עלי לעשות דברים גדולים יותר נועזים יותר. אין כאן דרישה לחיות כל הזמן בחוסר יציבות, אלא להקים דבר יציב שחי, מתקדם ומתחדש.

גדי אילן  
מנהל אגף לוגיסטיקה והנדסה



צוות המחלקה לפיזיותרפיה איתכם ובשבילכם!

בשנת תשפ"ב טופלו כ-50,000 מאושפדים בטיפולי פיזיותרפיה, כ-5,000 טיפולים יותר משנת תשפ"א!  
4,243 מטופלי שיקום ריאות התאמצו על כל נשימה ונשימה...  
הטיפולים שלנו כוללים טיפולים נשימתיים, הערכות תפקודיות ושמירה על תפקוד בסיסי של המטופל.  
התחדשנו במכשיר חדש - IPV, מכשיר לטיפול נשימתי העוזר בכיוח, חמצון, אוורור הריאות ומסייע רבות בפתיחת תמטים עקשניים.  
הצגנו בגאווה 2 עבודות בכנס השנתי ה-20 לפיזיותרפיה!  
אנו גאים להיות שותפים לצוות הטיפול במטופלים, וחלק משמעותי בקבלת ההחלטות על יעד השחרור הרלוונטי. נמשיך בעשיה משמעותית, הרואה את המטופל במרכז, למען תושבי ירושלים והסביבה.  
מאחלים לכולם שנה טובה, שמחה, בריאה, מאושרת ופעילה!

תהא שנת פיזיותרפיה גדולה





אחרי החגים הגיע ואנו חוזרים לרצף של ימי החול. בימים הללו שאחרי החגים, יש ברכה בצד התמודדות עם שגרה. אז כדי להפיג את האפרוריות, אנחנו מחדשים עם אירועי חורף שונים. לחדש זה תמיד מרגש. אנחנו מזמינים אתכם לקחת חלק בבילויים שאנחנו מארגנים בשבועות הקרובים. כמו כן, נשמח שתצטרפו לקבוצת הוואטסאפ של הוועד (מבטיחים לא לחפור) ותישארו מעודכנים. עומדים לרשותכם גם בכל שאלה על זכויות ותנאי העבודה.

**שלכם ובשבילכם ועד האחים והאחיות**



**עובדים יקרים,**

בפתחה של שנה חדשה אני מבקשת להודות לכל אחד ואחת מכם על עבודתכם המסורה. בשנה החולפת פעלנו ועשינו רבות. עברנו שנה מלאה באתגרים גדולים וקטנים.

**השגנו הסכמים חדשים:**

למקצועות הבריאות, לעובדי מנהל, מח"ר, הנדסאים ומהנדסים ולטכנולוגים הרפואיים. בחודש אפריל השנה יישמנו בפעימה נוספת את העברת העובדים תחת "הסכם שערי צדק" לעובדי מנהל, כעובדים מן המניין. באפריל 2023 תתבצע הפעימה האחרונה, כך שלא יהיו יותר עובדים המועסקים בתנאי העסקה שאינם שוויוניים.

**נתנו תשומת לב מיוחדת לימי ההולדת:**

החל מינואר השנה, כמחווה קטנה ואישית לכל עובד, אנו מעניקים שובר מתנה ליום ההולדת, שיהפוך את היום הזה לשמח במיוחד.

**שדרוג חויית העובד:**

רוחת העובד והעשרתו חשובה לנו ועל כן אנו דואגים לציין זאת באירועים שאנו מארגנים לאורך כל השנה וליצור חוויות ייחודיות במועדים שונים וזה כולל ימי כיף לים המלח בשלוש פעימות, סיורים במנהרות הכותל, טיול לחמת גדר, טיול לכוחות עזר, ימים מאורגנים לקברי צדיקים, ימי כיף לילדים בקיפצובה, חלוקת ילקוטים לילדים העולים לכיתה א', צפייה בהצגה יציאת מצרים כחלק מיום העבודה וטיול לפרג.

**אירועי ערב:**

ערב לכבוד יום האישה בסינמה סיטי. ערב חוויתי ומהנה כהוקרה לעובדים, עם אדיר מילר שהתקיים במרץ השנה. ערב הוקרה נוסף, מתוכנן לקראת סוף השנה הלוועזית.

**הטבות מסובסדות:**

כדי שתוכלו ליהנות גם מהעשרה, מאטרקציות וממופעים המתקיימים בעיר, אנו מאפשרים רכישה במחירים מסובסדים ושמיים שגם באירועים אלו אתם נהנים, כמו תערוכה ומופעים בחוצות היוצר, ביקור בתערוכת בוטניזאור בגן הבוטני והשתתפות בקורס NLP

**גם ברגעים הקשים:**

אנו אתכם גם כשקשה ועצוב ושולחים חיבוק עם ערכות אבילים, לתמיכה וחיזוק.

**עובד מצטיין:**

רגע לפני החג, התקיים טקס הוקרה לעובדים המצטיינים, מתוכם 8 מצטייני עובדי מינהל. אירוע מבורך, מרגש ועוצמתי ששם בחזית את העובדים שהם מעל ומעבר. גאווה לארגון וגאווה לעובדים. בתקווה שאירוע זה יהפוך למסורת בכל שנה. המשמעות של כל העשייה הזו, היא שאנחנו מצליחים לקרב, לגבש וליצור את אוירת המחויבות והערבות ההדדית שתורמת להצעיד אותנו ואת הארגון קדימה, דבר המביא אתו גאווה גדולה.

**אני רוצה לאחל לכם ולמשפחותיכם שנה נפלאה, שנה של בריאות, שגשוג והצלחה!  
שנת עשייה פורייה, שנה של אושר ושל הגשמה עצמית.**

אתי גבאי

יו"ר ועד העובדים



**עובדות ועובדים יקרים**

מסכמים שנה נוספת וצופים אל עבר השנה הקרובה שגם בה יעניק שע"צ שירות רפואי מעולה, שירות הניתן על ידי אנשי צוות מכל המקצועות הרפואיים והפרא-רפואיים, המגישים טיפול מקצועי ואנושי, מתוך תחושת שליחות ומתוך כוונה כנה להיטיב את מצב המטופלים.

בשלוש השנים האחרונות חשנו טלטלה רגשית הנובעת ממספר גורמים: תקופת הקורונה, משבר המתמחים והאיום הכלכלי אשר עשויים היו לפגום בתחושת האחדות. אך לא כך הדבר!

המפתח להצלחה זו הוא עבודת הצוות המופלאה שלנו, אשר הוכיחה את עצמה בתקופות משבר והובילה אותנו למקום בו אנו נמצאים היום. שוב ושוב הוכחנו כי למרות האתגרים והקשיים אנחנו ממשיכים קדימה במלוא המרץ. עם זאת, איננו יכולים להרשות לעצמנו לנוח על זרי הדפנה ועלינו להמשיך ולחשוב על העתיד.

מוטל עלינו לחשוב לטווח רחוק ולתכנן כבר היום את העתיד, כדי להמשיך ולפתח את המרכז הרפואי ולשמור על מעמדו כמוסד איכותי ומוביל בירושלים. אם לא נחלום לא נגיע לשם בעתיד. תחלמו!!!

**בברכת שנה טובה, בריאות, אושר ושמחה.**

ד"ר רמי שפירא

יו"ר ועד הרופאים